

1996.gada 19.oktobra Hāgas konvencijas par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, atzīšanu, izpildi un sadarbību attiecībā uz vecāku atbildību un bērnu aizsardzības pasākumiem

Publicēts: 04.02.2020.

Latvija kopš 2002.gada ir pievienojusies un starptautiskā līmenī vecāku atbildības lietās piemēro [Hāgas 1996.gada konvenciju par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, atzīšanu, izpildi un sadarbību attiecībā uz vecāku atbildību un bērnu aizsardzības pasākumiem](#) (skat. [2002.gada 17.oktobra likumu](#)).

Hāgas 1996.gada konvencijā ir ietverti vienoti jurisdikcijas noteikumi, paredzot, kuras valsts iestādes ir kompetentas pieņemt nepieciešamos bērna aizsardzības pasākumus. Šie noteikumi ir izstrādāti tā, lai novērstu iespēju pieņemt konfliktējošus nolēmumus, piešķirot galveno kompetenci tās valsts iestādēm, kurā bērnam ir pastāvīgā dzīvesvieta, bet atļaujot arī valstij, kurā bērns uzturas, pieņemt nepieciešamos ārkārtējos vai pagaidu aizsardzības pasākumus. Hāgas 1996.gada konvencija nosaka struktūru, kādā izšķirami bērna vecāku strīdi par aizgādības vai saskarsmes tiesībām, ja bērna vecāki dzīvo dažādās valstīs. Hāgas 1996.gada konvencija nosaka, kuras valsts likumi ir piemērojami, kā arī paredz pasākumu, kas pieņemti vienā līgumslēdzējā valstī, atzīšanas un izpildes mehānismus visās pārējās līgumslēdzējās valstīs. Papildus Hāgas 1996.gada konvencija paredz sadarbības noteikumus, kas veido pamatietvaru informācijas apmaiņai un sadarbībai starp bērnu aizsardzības administratīvajām iestādēm dažādās līgumslēdzējās valstīs.

Eiropas Savienības dalībvalstu starpā Hāgas 1996.gada konvencija ir piemērojama tikai tik tālu, ciktāl konkrētais jautājums netiek regulēts ar Padomes [regulu \(EK\) Nr. 2201/2003](#) jeb Briseles IIbis regulu.

Brises IIbis regula atšķirībā no Hāgas 1996.gada konvencijas, nenosaka vecāku atbildības lietās piemērojamo likumu. Tāpēc 2008. gada 5. jūnijā Eiropas Savienības Padome pieņēma [lēmumu 2008/431/EK](#), ar ko pilnvaro dažas dalībvalstis Eiropas Kopienas interesēs ratificēt 1996.gada Hāgas Konvenciju vai tai pievienoties, kā arī pilnvaro dažas dalībvalstis nākt klajā ar deklarāciju par Kopienas tiesību aktu attiecīgu iekšēju noteikumu piemērošanu.

Sīkāku informāciju par Hāgas 1996.gada konvencijas piemērošanu angļu un franču valodā var atrast [Hāgas 1996.gada konvencijas Paskaidrošajā ziņojumā](#).

<https://www.tm.gov.lv/lv/1996gada-19oktobra-hagas-konvencijas-par-jurisdikciju-piemerojamiem-tiesibu-aktiem-atzisanu-izpildi-un-sadarbibu-attieciba-uz-vecaku-atbildibu-un-bernu-aizsardzibas-pasakumiem>